HALMASHAURI YA WILAYA YA KILWA

MPANGO WA USIMAMIZI WA MISITU

KIJIJI CHA NGAPA

MUHUTASARI

Utangulizi

Sera ya Taifa ya Misitu ya mwaka 1998 inatoa kipaumbele kwa jamii kushirikishwa katika usimamizi wa misitu. Pia sera inasisitiza mchango wa sekta ya misitu katika kukuza kipato cha jamii ili kupunguza umasikini. Ufupisho huu unaelezea vipengele muhimu vya usimamizi wa msitu wa kijiji cha Ngapa utakaotumika katika kipindi cha miaka mitano. Lengo la nikuwezesha kutoa uelewa wa haraka uliopo ndani ya mpango

Umiliki wa msitu

Kijiji cha Ngapa kinamiliki Msitu wa Mgalugalu Msitu huu ulitengwa kuwa Msitu wa hifadhi wa Kijiji cha Ngapa mwaka chini ya usaidizi wa watalaamu toka Halmashauri ya Wilaya ya Tunduru na mashirika ya WWF, MCDI na MJUMITA.

Lengo kuu la Mpango wa usimamizi wa misitu

Msitu wa Kijiji ulitengwa kwa lengo la kuvuna mazao ya mbao, mazao timbao na rasilimali zingine za misitu kiendelevu. Lengo kuu likiwa ni kuweka msitu katika hali ya uasilia na kuboresha hali ya maisha ya kizazi kilichopo na kijacho.

Madhumuni

Kuboresha hali ya uhifadhi wa maliasili katika kijiji;

•Kuhifadhi eneo lenye ukubwa wa hekta 16,855.2 la Msitu wa Kijiji cha Ngapa (Mgalugalu) dhidi ya ukataji miti ovyo, uharibifu na matumizi yasiyofaa.

•Kuhakikisha kunakuwepo na upatikanaji wa mazao yasiyo timbao kwa wakati wote kwa ajili ya matumizi ya kawaida.

•Kijiji cha Ngapa kupata mapato kutokana na biashara ya rasilimali za Misitu ili kuboresha maisha ya wanakijiji wake.

Maelezo kuhusu Msitu

Msitu wa Hifadhi wa Kijiji cha Ngapa unajulikana kwa jina la Mgalugalu

Mahali ulipo Msitu na ukubwa wake

Msitu wa Ngapu Mgalugalu.una ukubwa wa Hekta 16,855.2 na upo upande wa Kaskazini magharibi mwa ardhi ya Kijiji. Unapakana na Kijiji cha Kiegei B kwa upande wa Kaskazini mashariki, Msitu wa hifadhi wa serikali Muhuwesi upande wa Magharibi, maeneo ya uchimbaji madini (Ngapa B) ya Kijiji cha Ngapa upande wa Mashariki, upande wa Kusini umepakana na vitongoji vya Pemba, Miembeni na Kilimanihewa

Jamii ya miti ya miti

Kuna aina nyingi za jamii tofauti za miti katika Msitu wa Kijiji. Jamii ya Miti ya thamani ya mbao iliyofanyiwa tathimini iliyopo Msituni ni, Mtondoro/Mpapa (*Julbernardia globiflora*), Mchenga (*Brachystegia spiciformis*), Mgelegele, Miombo (*Brachystegia longifolia*), Mninga Jangwa (*Pterocarpus angolensis*), Msekeseke, Mpuga/Mkarati, Mpindimbi, Mbula, Mbanga.

Mazao Yasiyotimbao

Kuna aina mbalimbali za mazao yasiyo timbao kama vile Mianzi, Nyasi, uyoga, Ming'oko, Matundapori na Majengo.

- Miti inayofaa kwa ujenzi ni Mianzi, Miombo, Mininga, Mpapa, Mgeregere, Msolo, Mchenga na Mipuga.

- Miti ya matunda ni;, Mkungumwale, Misuku, Mtopetope mahilwa, mabula mahuku, Ndava, Minyunyu, ukwaju, nyonywe,
- Miti inayotumika kutengenezea kamba ni; Miombo na Michenga.
- Miti inayotumika kwa dawa ni; Mtamva, Mtomoni, Msolo, Mpinji, Mkumakuma, Newanguku, .
- Jamii za uyoga zifuatazo zinapatikana katika Msitu huu ni Nakajongolo, Utenga, Upatwe, Nangambalakata, Kungukwititi na Makuvale, ulelema, ungujugu, uwinda

Wanyama Pori

Orodha ya aina mbalimbali za wanyama pori wanaopatikana katika Msitu huu; Ngolombwe, Nyani, Ndovu, Nyoka, Ndadala na Mbalapi, simba, chui, pundamilia, ngiri, nguruwe, nyati

Maeneo ya Usimamizi

Msitu wa hifadhi wa Ngapa (Mgalugalu) umegawanyika katika maeneo madogo matatu ambayo ni eneo la uvunaji, eneo ambalo uvunaji hautafanyika na eneo la kaskazini mwa msitu ambapo ni bonde.

Eneo lenye ukubwa wa hekta **1841.2** limetengwa kama eneo ambalo uvunaji hautaruhusiwa. Uvunaji wa mazao ya Misitu hauruhusiwi kabisa katika eneo hili. Eneo hili limependekezwa kwa ajili ya ufugaji wa nyuki wa kisasa kwa sababu ufugaji huu ni rafiki wa mazingira na hauambatani na uvunaji wa Miti wala uchomaji wa moto. Pia eneo hili limechaguliwa kama eneo ambalo uvunaji hautafanyika kwa sababu lina uoto unao wakilisha hali ya Msitu mzima na ni makazi na mazalia ya wanyama zaidi ikiwa wanyama aina ya Nyani, nyati, ndovu, punda, ndogolo, nyumba na ngiri

Asilimia **68** ya eneo lote la msitu sawa na hekta **15,014.**ni eneo la uvunaji ambapo miti ya mbao yenye thamani imefanyiwa tathimini na kuandaliwa mpango wa uvunaji endelevu. Uvunaji endelevu wa miti iliyofanyiwa tathimini utafanyika katika eneo hili kwa kufuata mpango wa uvunaji ulioandaliwa.

Maeneo haya yameonyeshwa kwa rangi ya kijani, kaki na njano katika **kiambatanisho (A)**

Matumizi ya msingi

Wanajamii wa kijiji cha Ngapawatakuwa na haki ya kuingia katika msitu wa jamii bila kibali kupata matumizi ya msingi ya kufanya matambiko, maji na kupita njia zinazofahamika, haki hii itahusu vijiji jirani piaWasio wakazi wa kijiji hawataruhusiwa katika maeneo ya kijadi bila uangalizi wa kamati ya Maliasili.

Matumizi huru ya msitu

Matumizi huru kwa wanakijiji wa Ngapa yatakuwa kwa ajili ya mazao yasiyotimbao,kama asali ya nyuki wasiouma, uyoga, kuni, majengo, matundapori, madawa ya asili na kutundika mizinga, vyote hivyo vitapatiwa kibali maalum cha bure kutoka serikali ya kijiji.

Wasio wakazi wa kijiji cha Ngapa wanaweza pia kuomba kibali toka serikali ya kijiji kutumia mazao yaliyotajwa hapo juu toka msitu wa kijiji. Kamati ya maliasili itakuwa na jukumu la kuhakikisha kuwa mazao ya msitu yanayotolewa bure yanatumiwa kiendelevu na hayamalizwi toka msitu wa jamii. Watumiaji wa nje ya kijiji wanaotaka kuvuna mazao haya kwa ajili ya biashara wanaweza kutozwa ushuru kama ilivyopangwa na Kamati ya Maliasili.

Shughuli zifuatazo zitatozwa ushuru na serikali ya kijiji.

- Kutembelea msitu kwa ajili ya mafunzo.
- Utafiti.
- Utalii msituni.

Mazao Yanayohitaji Vibali vya Uvunaji

Kabla ya kuvuna jamii yeyote ya miti iliyoorodheshwa, lazima tathmini ifanyike ili kubaini kiasi kilichopo na mpango wa uvunaji utatayarishwa. Tathmini ya kina itafanyika kufuatana na mwongozo wa Tathmini Shirikishi ya rasilimali za misiti wa Idara ya Misitu na Nyuki katika Wizara ya Maliasili na Utalii. Taarifa za Tathmini shirikishi zimeambatanishwa katika mpango huu. Tathmini shirikishi haitafanyika katika eneo lililotengwa Kwa ajili ya hifadhi (eneo la 10% la msitu).

Mpango wa uvunaji utaelezea namna kiwango cha uvunaji kilivyopatikana kutokana na matokeo ya tathmini na utabainisha ni kwa namna gani kiwango hicho ni endelevu. Mpango wa uvunaji ni lazima upitishwe na kamati ya maliasili na kuambatanishwa katika mpango huu.

Mazao mengine ya misitu

Mazao mengine yote yatalipiwa ushuru sawa na sheria ndogo ya kijiji husika ila ada hiyo isizidi viwango vya sheria mama.

Matumizi yasiyoruhusiwa ndani ya msitu

- Uvunaji wa miti ya mbao ambayo haijatengenezewa mpango wa uvunaji.
- Kilimo ndani ya msitu
- Makazi ndani ya msitu
- Kuchoma moto ovyo
- Kuchoma moto bila kibali

Shughuli za Kuendeleza na Kutunza Msitu

Mikakati ya jumla ya kutunza na kuendeleza misitu pamoja na rasilimali zake imewekwa bayana. Mambo yatakayoangaliwa ni utunzaji wa misitu hii ili isiharibiwe dhidi ya kilimo na moto. Ulinzi wa msitu, kinga na uthibiti wa moto pamoja na mpango wa matumizi endelevu wa mazao ya msitu utazingatiwa.

Usimamizi wa msitu wa kijiji utakuwa chini ya serikali ya kijiji na utatunzwa na wanajamii wote. Msitu utalindwa na jamii kuzingatia mipaka yake, kila mtu atatoa taarifa kwa uongozi wa kijiji au kamati ya maliasili au kikosi cha doria pale anapoona uharibifu katika msitu. Kamati ya maliasili itaratibu na kusimamia shughuli za doria.

Kutakuwa na timu ya doria itakayochaguliwa na mkutano mkuu wa kijiji ambayo itakuwa na jukumu la kufanya doria za mara kwa mara katika msitu wa jamii.

Vyanzo vya mapato

- Kutakuwa na vyanzo vya mapato vifuatavyo toka msitu wa jamii:
- Ada za vikundi vilivyoko mafunzoni,
- shughuli za utafiti na utalii
- Faini za wahalifu
- Ushuru
- Ada za leseni naMengineyo
- Mgawanyo wa Mapato kwa wadau.

Asilimia mia (100%) ya mapato yatokanayo na rasilimali au shughuli za Msitu yataingia Kijijini na mapato hayo yatagawanywa mara tatu.

Mgawanyo wa mapato yatokanayo na mazao ya Msitu utakuwa kati ya Serikali ya Kijiji (90%) na Halmashauri ya Wilaya ya Tunduru (10%) kwa ajili ya kuwezesha utekelezaji wa usimamizi wa Msitu na utekelezaji wa shughuli za maendeleo za Kijiji.

Matumizi ya mapato

Mapato yatokanayo na Msitu yataelekezwa katika shughuli za;

- Kuendeleza shughuli za Msitu zilizopangwa katika mpango kazi wa mwaka.
- Mapato yatakayobaki yatapelekwa kwa Serikali ya Kijiji ili yatumike katika shughuli za jamii.

Matumizi halali ya mapato yatokanayo na msitu wa jamii ni:

- Kulipa motisha (posho) kwa doria.
- Kununuavifaa muhimu kwa ajili ya kuendeleza shughuli za msitu kama ilivyobainishwa katika mpango kazi wa mwaka.
- Matumizi mengine ya ziada ya kuendeleza msitu yaliyoidhinishwa na Serikali ya Kijiji.
- Ununuzi wa vitabu kwa ajili ya kutunzia kumbukumbu za shughuli za msitu.
- Kuchangia katika shughuli za maendeleo kijijini.

Usimamizi wa Fedha

Fedha zote zitatunzwa benki isipokuwa kwa fedha chache kwa ajili ya matumizi madogomadogo. Fedha ndogondogo hazitakiwi kuzidi shilingi 100,000/= Kutakuwa na akaunti benki itakayofunguliwa kwa jina la **Akauti ya Maliasili ya Kijiji cha Ngapa**na itakuwa na watia sahihi

Taarifa ya Mapato na Matumizi

Kamati ya Maliasili itatoa taarifa ya Mapato na Matumizi kila mwezi kwa Serikali ya Kijiji na kila baada ya miezi mitatu kwa mkutano mkuu wa kijiji.

Kuwajibishwa

Mwanakamati au mwanakijiji yeyote atakayepatikana na kosa la kutumia vibaya fedha za msitu atawajibishwa na serikali ya kijiji au atashitakiwa katika Baraza la usuluhishi la kata au Mahakama ya mwanzo. Mjumbe yeyote wa Kamati ya Maliasili atakayepatikana na kosa lazima ajiuzulu haraka na nafasi iliyoachwa wazi ijazwe kufuata utaratibu unaokubalika.

Ufuatiliaji

Serikali ya Kijiji itafuatilia shughuli zote zilizopangwa kulingana na mpango kazi wa kila mwaka katika kipindi chote cha miaka mitano. Ufuatiliaji huu utahakikisha kuwa shughuli zote zimefanyika kulingana na mpango kazi.

Kiambatanisho A
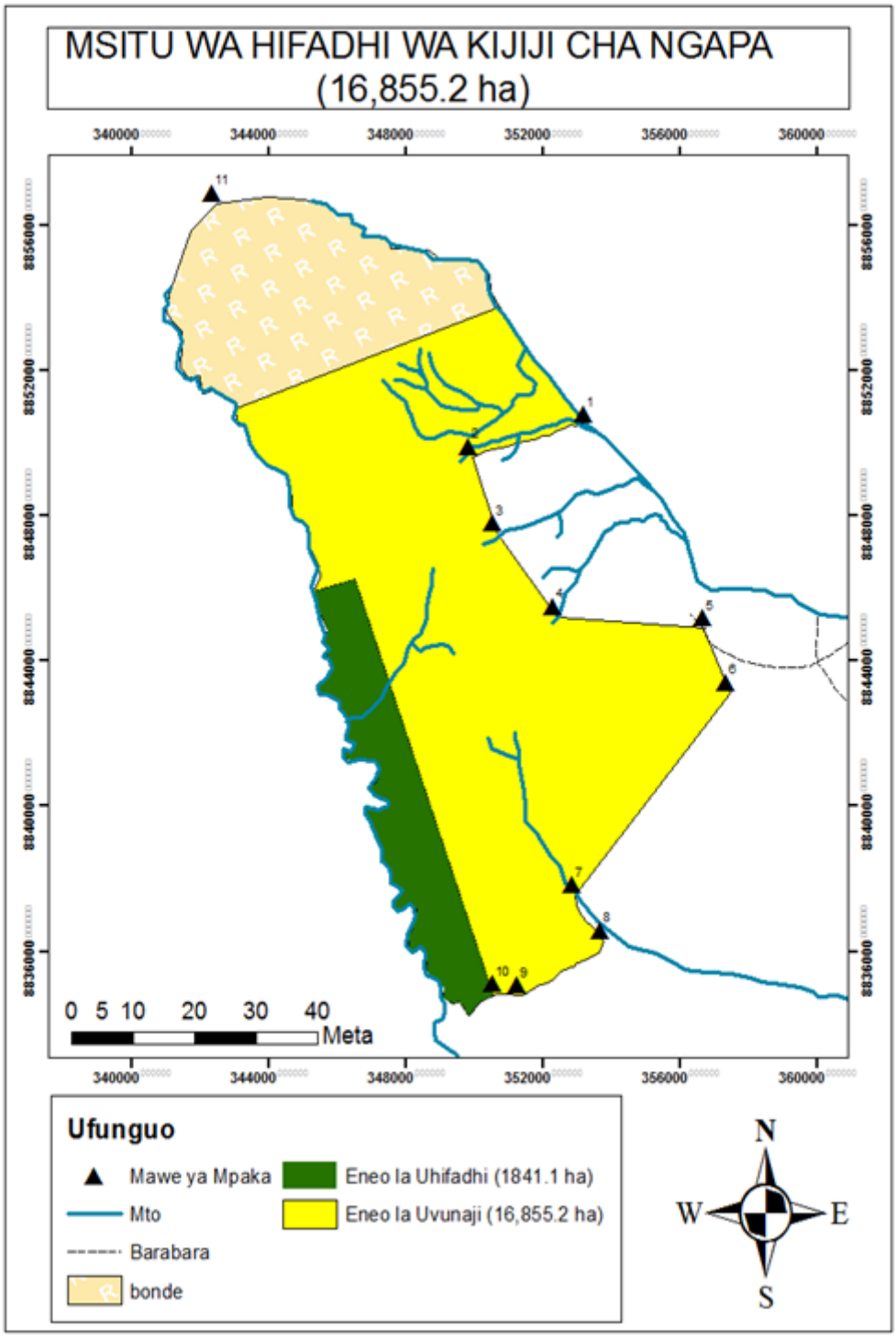
Ramani inayoonyesha Mipaka ya Msitu wa Kijiji